

LZA JAUNIEVĒLĒTIE LOCEKĻI

ĪSTENIE LOCEKĻI

Oļģerts DUMBRĀJS — dz.16.02.1942., LZA ārzemju loceklis (2001), *Ph. D.* fizikā (1965), profesors, LU Cietvielu fizikas institūta vadošais pētnieks. Beidzis Latvijas Universitāti, doktora grādu ieguvis Maskavas universitātē, kopš 1977. gada strādājis dažādos zinātniskos centros Somijā, Dānijā, Vācijā, Francijā, Japānā.

Zinātnisko pētījumu virzieni: nodarbojas ar fundamentāliem pētījumiem kodolteorijā un elementārdaļiņu teorijā, pēdējos gados pievērsies kodolenerģētikas problēmām, veicot aprēķinus lielas jaudas un augstas frekvences žirotroniem kodoltermiskās sintēzes reaktoriem.

Publicētie darbi: citēšanas indekss 1500, H-indekss 15. Viena monogrāfija, 177 žurnālu raksti starptautiski citējamajos žurnālos, 100 konferenču tēzes, 11 citas zinātniskas publikācijas un trīs Vācijas patenti. Kopā aptuveni 250 zinātniskas publikācijas. Trīs starptautisku žurnālu štata recenzents.

Pedagoģiskais darbs: sagatavoti pieci lekciju kursi.

Zinātniskie projekti: divu ES programmu izpildītājs, EK Kodolsintēzes programmas loceklis. Divu INTAS programmu koordinators vai dalībnieks, divu gadu EURATOM stipendiāts.

Organizatorais darbs: Starptautiskās Koordinēšanas komitejas "Starptautiskā Kodolsintēzes eksperimentālā reaktora (ITER) elektronu-ciklotronu viļņu sistēmas attīstības programmas" loceklis, ASV Fizikas biedrības mūža biedrs; IEEE (*Institute of Electrical and Electronics Engineers*) biedrs-seniors, Eiropas Plazmas fizikas teorijas konferences komitejas loceklis, 2009. gada 13. Eiropas Plazmas fizikas teorijas konferences Rīgā orgkomitejas priekšsēdētājs,

koordinē Latvijas Kodolsintēzes asociācijas sadarbību ar EUROATOM kodolsintēzes pētījumu jomā.

Aivars STRANGA — dz. 15.06.1954., *Dr. habil. hist.* (1994). LZA korespondētājloceklis (1998). LU Vēstures un filozofijas fakultātes (VFF) profesors (1995), LU VFF Latvijas un Austrumeiropas jauno un jaunāko laiku vēstures katedras vadītājs (2008).

Galvenie pētījumu virzieni: Latvijas 20. gadsimta vēsture, ebreju vēsture Baltijā, Latvijas ārpolitikas, t.sk. Latvijas–Krievijas attiecības 20. gs., Latvijas iekšpolitika 20. gs. 20.–30. gados, K. Ulmaņa autoritārā režīma būtības un sociāldemokrātu darbības izpēte.

Publicētie darbi: astoņas monogrāfijas, nodaļas četrās monogrāfijās, divas brošūras, 100 raksti zinātniskajos žurnālos Latvijā un ārzemēs (t.sk. recenzējamajos žurnālos — 26), desmit raksti enciklopēdijās, sastādīti divi dokumentu krājumi, trīs mācību līdzekļi. Kolektīvā monogrāfija "Latvijas vēsture. 20. gadsimts" (2005) tulkota krievu, angļu, franču, vācu valodā.

Pedagoģiskais darbs: akadēmiskie kursi: Latvijas vēsture 20. gs., Latvijas ebreju vēsture 16.–20. gs., Eiropas diplomātijas vēsture 17.–20. gs., Baltijas vēsture 13.–20. gs. (angļu val.), Latvijas kultūra un māksla (1900–1945), Latvijas jaunāko laiku vēstures historiogrāfija, mīti Latvijas vēsturē.

Profesionālā darbība ārvalstīs: dalība 34 starptautiskās zinātniskajās konferencēs, mācību kursi un lekcijas starptautisko attiecību vēsturē, Baltijas valstu vēsturē 19. gs. beigās–20. gs. divpadsmit universitātēs.

Zinātniskie projekti: valsts pētījumu programma "Letonika", projekti "Latvija Otrajā pasaules karā", "Latvijas ārpolitika un diplomātija 20. gs.", Valsts prezidenta Vēsturnieku komisija.

Sabiedriskā darbība: Latvijas Ārpolitikas biedrības priekšsēdētājs (1995–2000), Valsts prezidenta Vēsturnieku komisijas loceklis, Holokausta apakškomisijas vadītājs kopš 1998. gada, muzeja "Ebreji Latvijā" Zinātniskās padomes priekšsēdētājs kopš 1994. gada.

KORESPONDĒTĀJLOCEKĻI

Jevgeņijs KOTOMINS — dz. 20.09.1949., *Dr. habil. phys.* (1988), LU Cietvielu fizikas institūta Teorētiskās fizikas un datormodelēšanas laboratorijas vadītājs, vadošais pētnieks.

Zinātnisko pētījumu virzieni: nanomateriālu teorija, jauni materiāli enerģētikai, radiācijas fizika un ķīmija, cietvielu defektu teorija, virsmas reaktivitāte.

Publicētie darbi: citēšanas indekss 2900, H-indekss 26. Piecas grāmatas, 11apskati, 380 žurnālu raksti starptautiski citējamajos žurnālos, 280 konferenču tēzes. 20 starptautisku vadošo fizikas žurnālu recenzents.

Pedagoģiskais darbs: piecu fizikas doktora disertāciju vadītājs.

Zinātniskie projekti: 15 starptautisko grantu vadītājs un dalībnieks.

Organizatorais darbs: ielūgtais eksperts ASV Enerģētikas departamenta un Nacionālā zinātnes fonda projektiem: 2005, 2007, 2009.

Balvas: LZA F. Candra balva fizikā.

Andris MUIŽNIEKS — dz. 1.08.1961., *Dr. phys.* (1992), LU Fizikas un matemātikas fakultātes Fizikas nodaļas asociētais profesors.

Zinātnisko pētījumu virzieni: elektromagnētisko lauku lietošana tehnoloģiskajos procesos, hidrodinamika, termodinamika, mehānikas problēmas, skaitliskās metodes, tehnoloģiju matemātiskā modelēšana. Viņa vadībā ir aizstāvētas trīs fizikas doktora disertācijas.

Publicētie darbi: citēšanas indekss H-indekss 9. 58 žurnālu raksti un 86 konferenču tēzes.

Pedagoģiskais darbs: Fizikas studiju programmas padomes priekšsēdētājs. Trīs fizikas mācību grāmatu recenzents.

Zinātniskie projekti: pieci projekti — lielākais starptautiskais projekts sadarbībā ar *Institute for Electrotechnology of University of Hanover* (Vācija), kas finansēts no *Siltro-nic AG* (Vācija), ilgst astoņus gadus un katru gadu ienes universitātē ap 50 000 Ls gadā.

Ir izveidojis jaunu zinātnisko virzienu Latvijā: kristālu audzēšanas tehnoloģisko procesu fizikālo parādību matemātiskā modelēšana.

Aija LINĒ — dz. 19.11.1973., *Dr. biol.* (2002), Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centra vadošā pētniece, grupas vadītāja.

Zinātnisko pētījumu virzieni: audzēju imunoloģija; pre-mRNS splaisinga defekti audzējos; farmakoģenētika. Piecu promocijas darbu vadītāja.

Publicētie darbi: 11 publikācijas prestižos starptautiski citējamajos žurnālos, 36 konferenču tēzes, viens patents.

Zinātniskie projekti: divu starptautisku un piecu LZP projektu vadītāja.

Pedagoģiskais darbs: trīs maģistra un četru bakalaura darbu vadītāja.

Organizatorais darbs: starptautisku un Latvijas projektu eksperte, divu starptautisku žurnālu redaktore u.c.

Atzinības: L'OREAL/UNESCO un LZA stipendija "Sievietēm zinātnē" (2005), LU K. Morberga stipendija (2004/2005), Anglijas Karaliskās biedrības stipendija (2003) u.c.

Valdis KOKARS — dz. 10.09.1951., *Dr. chem.* (1979), RTU Materiālzinātnes un lietišķās ķīmijas fakultātes profesors, fakultātes dekāns.

Zinātnisko pētījumu virziens: fotojutīgu organisko savienojumu sintēze un pētījumi

jaunu augsta blīvuma optiskās informācijas reģistrēšanas materiālu un citu fotonikas materiālu iegūšanai uz to bāzes.

Publicētie darbi: 50 žurnālu raksti (aptuveni 20 — starptautiski citējamās žurnālos), 60 konferenču tēzes, 11 patenti. Pavisam — 111.

Zinātniskie projekti: trīs Latvijas projektu vadītājs, viena starptautiska projekta izpildītājs.

Pedagoģiskais darbs: sagatavoti sešu lekciju kursi, viena mācību grāmata. RTU studiju programmas "Ķīmijas tehnoloģija" direktors.

Organizatorais darbs: RTU Senāta un Dekānu padomes loc., RTU Senāta stratēģijas komisijas priekšsēdētājs, fakultātes Domes priekšsēdētājs, RTU promocijas padomes loceklis, LZP eksperts, Standartizācijas tehniskās komitejas "Iepakojums" priekšsēdētāja vietnieks.

Atzinības: Gustava Vanaga medaļa; pētījumu rezultāti iekļauti 2007. gada LZA publicēto desmit nozīmīgāko zinātnes sasniegumu skaitā.

Dace GARDOVSKA — dz. 30.12.1952., *Dr. habil. med.* (1996), RSU profesore, Pediatrijas katedras vadītāja, Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas klīnikas vadītāja.

Zinātnisko pētījumu virzieni: pediatrija, bērnu infekcijas slimības, imunoloģija. Deviņu promocijas darbu vadītāja.

Publicētie darbi: pavisam 173, t.sk. 59 raksti žurnālos (12 — PubMed, septiņi starpt.), 15 raksti grāmatās, divi patenti, 93 konferenču tēzes.

Zinātniskie projekti: Pasaules Veselības organizācijas multicentriska pētījuma vadītāja, valsts pētījumu programmas granta un deviņu Latvijas grantu (t.sk. seši — LZP granti) vadītāja.

Pedagoģiskā darbība: lekciju kursi RSU, divu maģistra darbu vadītāja.

Organizatoriskā darbība: divu starptautisku organizāciju locekle, Latvijas Speciālizēto pediatru biedrības un Latvijas Bērnu infekto-

logu biedrības prezidente, sešu Latvijas specializēto komisiju locekle, Ordeņa kapitula locekle.

Atzinības: Atzinības krusts.

Valdis PĪRĀGS — dz. 20.02.1961., *Dr. med.* (1995). LU Medicīnas fakultātes profesors, Iekšējās slimību katedras vadītājs.

Zinātnisko pētījumu virzieni: cukura diabēta epidemioloģija un patoģenēze, ģenētiskā predispozīcija, jaunu medikamentu izpēte. Sešu promocijas darbu vadītājs.

Publicētie darbi: 207, t.sk. 37 raksti prestižos starptautiski citējamās žurnālos, 14 monogrāfijas un nodaļas rakstu krājumos, 22 raksti nacionālās nozīmes izdevumos, 70 konferenču tēzes, 60 medicīniski zinātniskie un populārzinātniskie raksti.

Zinātniskie projekti: valsts pētījumu programma medicīnas zinātnē (vadītājs); septiņu starptautisku projektu vadītājs vai izpildītājs, deviņu LZP u.c. projektu vadītājs.

Pedagoģiskais darbs: lekciju kursi LU MF studentiem, 23 diplomdarbu, maģistra darbu un rezidentūras darbu vadītājs.

Organizatoriskā darbība: Latvijas Endokrinologu asociācijas pr-jis (1998–2007), Baltijas Aterosklerozes biedrības prezidents (2004–2007), Centrāleiropas Diabēta b-bas viceprezidents (2006–2009), Centrāleiropas Endokrinoloģijas biedrības izpildkomitejas loceklis (2006–2009), Eiropas Diabēta izpētes asociācijas padomes loceklis (2006–2009).

Juris Tāivaldis URTĀNS — dz. 15.12.1952., *Dr. hist.* (1992), *Dr. habil. art.* (1998). Latvijas Kultūras akadēmijas profesors (kopš 1996), LKA Zinātniskās pētniecības centra vadošais pētnieks (kopš 2006), Valsts Kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija, vecākais eksperts (kopš 2008).

Zinātnisko pētījumu virzieni: arheoloģijas pieminekļi kā kultūrvēsturisks fenomēns gan pagātnē, gan mūsdienās (senās kulta vietas, kultūrvēsturiskie akmeņi, pilskalni u.c. senvēstures pieminekļi), to apzināšana, ieviešot

pētniecībā gaisa arheoloģijas metodes un zemūdens arheoloģiju.

Publicētie darbi: 37 grāmatas (autors, līdzautors, sastādītājs), 150 zinātniski raksti, pavisam ap 1200 publikāciju, t.sk. "Augšzemes ezeri. Arheoloģija un folklorā" (2008), "Daugavas kultūrvēsturiskie akmeņi" (2007), "Augšzemes pilskalni" (2006).

Mākslinieciskās aktivitātes: gaisa attēlu izstādes (astona, t.sk. LZA izstāžu galerijā).

Zinātniskie projekti: valsts pētījumu programma "Letonika".

Organizatoriskā darbība: Eiropas Arheologu asociācijas biedrs (EAA), Aerālās arheoloģijas darba grupas (AARG) biedrs, Latvijas Profesoru asociācijas valdes loceklis, filistru biedrības *Lacunia* valdes priekšsēdētājs, UNESCO Starptautiskās kampaņas par Nūbijas muzeju Asuānā un Ēģiptes Civilizācijas muzeju Kairā Izpildkomitejas loceklis.

Balvas: Ernesta un Arvīda Brastiņu balvas (1999), Lielās Folkloras gada balvas (2003, 2004, 2007). Barikāžu dalībnieka piemiņas zīme.

Tālis GAITNIEKS — dz. 08.09.1957., *Dr. silv.* (1991), Latvijas Valsts mežzinātnes institūta "Silava" zinātniskās padomes priekšsēdētājs, vadošais pētnieks.

Zinātnisko pētījumu virzieni: augsnes mikrofloras nozīme kūdras augšņu auglības nodrošināšanā; bioloģisko faktoru (augšņu mikrofloras un mikorizas) novērtējums nemeža ekosistēmu transformācijas procesā; bioloģisko preparātu pielietošana *Heteroasidion annosum* izraisītās sakņu trapes ierobežošanai skujkoku audzēs; sakņu trapes uzraudzība un ierobežošana skujkoku mežos. Viena promocijas darba vadītājs.

Publicētie darbi: 53, tai skaitā starptautiskos izdevumos — 19. Kopš 2004. gada — 26. Ziņojumi konferencēs — 26, tai skaitā starptautiskajās — 22.

Zinātniskie projekti: piecu starptautisko, tai skaitā divu ES ietvara programmu pro-

jektu dalībnieks, 12 vietējā mēroga projektu vadītājs.

Balvas: Latvijas Darba devēju konfederācijas balva par sadarbību ar uzņēmējiem "Par inovācijām uzņēmējdarbībā" (2005).

GODA LOCEKĻI

Jāzeps PĪGOZNIS — dz. 15.09.1934. Profesionālā izglītība — J. Rozentāla Rīgas mākslas vidusskola (1948–1953), ko absolvē prof. E. Kalniņa vadībā. Izstādēs piedalās kopš 1958. gada. Latvijas Mākslinieku savienības biedrs no 1964. gada un asociācijas "B-13" (1993–1998) biedrs no 1993. gada.

Vairāk nekā 25 personālizstāžu autors gan Latvijā, gan aiz tās robežām. Regulāri piedalījies grupu izstādēs Rīgā, Maskavā, Vācijā, Krievijā, Baltkrievijā, Polijā, Lietuvā, Luksemburgā, ASV, Beļģijā, Ukrainā, Igaunijā, Zviedrijā, Rumānijā, Azerbaidžānā, Čehoslovākijā, Nīderlandē, Mongolijā, Francijā, Spānijā un citviet.

Vairākas reizes darbus izstādījis arī LZA galerijā. Plašāka intervija ar Jāzepu Pigozni publicēta žurnālā "Energija&Pasaule" 2009. gada Nr.4 (Zaiga Kipere).

Darbi atrodas Latvijas Nacionālā mākslas muzeja un Latvijas Mākslinieku savienības īpašumā, Vroclavas Medaļu mākslas muzejā Polijā, Kazanlikas mākslas galerijā Bulgārijā, Baltkrievijas Valsts mākslas galerijā Minskā, Permas Valsts mākslas galerijā, Rēzeknes mākslas muzejā un citur, kā arī privātkolekcijās Latvijā un daudzās ārvalstīs. Vairāk nekā 20 dažādu apbalvojumu starptautiskās mākslas izstādēs. Latvijas Mākslas akadēmijas profesors.

Vilis VĪTOLS — dz. 14.02.1934. tautsaimnieka ģimenē. 1944. gadā ģimene devās bēgļu gaitās, nokļūstot Vācijā, pēc tam Venecuēlā. V. Vītols beidzis vidusskolu, pēc tam Venecuēlas Centrālo universitāti. Vēlāk

ar Forda stipendiju studējis ASV, Pitsburgā, iegūstot maģistra grādu inženierzinātnēs (*Carnegie Institute of Tehnology*). 1962. gadā kopā ar dzīvesbiedri Martu atgriezās Venecuēlā.

Strādājis lielākajās Venecuēlas būvfirmās. Nodibinājis savu projektēšanas biroju (kopā ar tēvu), būvējot dzīvokļu mājas.

Darbojies Venecuēlas Latviešu apvienībā, Dienvidamerikas Latviešu apvienībā. Sešus gadus bijis PBLA valdes loceklis, divdesmit gadu Latvijas Brīvības fonda pārstāvis Venecuēlā, darbojies līdzekļu vākšanas pasākumos. Latvijas Republikas Goda konsuls Venecuēlā (1992–1999).

Kopš 1991. gada Vītoli ģimenes uzņēmums sāka darboties Latvijā — veikalos *Adidas* un *Bergs*. 1996. gadā ģimene nodibināja Māras banku. 1999. gadā Vītoli ģimene atgriezās uz pastāvīgu dzīvi Latvijā. Nodibināja

Vītoli fondu, kas piešķir mācību stipendijas centīgiem lauku jauniešiem studijām kādā no Latvijas augstskolām. Fondā iesaistīti arī citi mecenāti. Stipendijas apjoms — Ls 830 gadā.

V. Vītols darbojas arī Latvijas Nacionālās bibliotēkas atbalsta fonda valdē, ir korporācijas *Fraternitas Vanenica* filistrs. JL biedrs, strādājis arī Latvenego un Privatizācijas aģentūras padomēs. Interesējoties par dzimtas saknēm Sēlijā, kopā ar kundzi piedalās Sēlijas kongresos. 2003. gadā ar Vītoli atbalstu (Lūcijas Ķuzānes apdarē) iznāca Jēkaba Vītola atmiņu stāsts "Toreiz Sēlijā". Pēc Vītoli iniciatīvas un ar viņu ieguldītajiem līdzekļiem aizsākās Likteņdārza veidošana Koknesē.

Par darbu Latvijas un latviešu labā Vilis Vītols saņēmis PBLA balvu un Triju Zvaigžņu ordeni.